Ellers ere Udtalelserne om Betingelserne for Ægteskab, hvoriblandt Samtykke fra rette vedkommende, særdeles sparsomme i de gamle Love. Saaledes udtale de fleste Stadsretter sig slet ikke om, hvis Samtykke Pigen skal have til Ægteskab. Hverken i *Lunds Stadsret*, der vistnok er affattet c. 1250, og som gjaldt i de fleste Byer i Skaane og paa Bornholm, eller *Roskilde Stadsret*, som blev stadfæstet af Erik Glipping 1268, og anvendt i mange Byer paa Sjælland, finde vi noget derom. Derimod indeholder Kjøbenhavns Stadsret af 1294 en Udtalelse, der viser, at *i Kjøbenhavn fordredes Faderens Samtykke til Datterens Ægteskab, medens derimod Moderens ikke behøvedes**).

I Forbigaaende kan bemærkes, at ogsaa i den Retning skred Retsudviklingen fremad, at der gaves Adgang for den Kvinde, hvem Slægten nægtede et Giftermaal, til at faa dens Nægtelse af Samtykke underkjendt; oprindelig maatte hun gaa med sin Klage til Kongen selv, senere til den underordnede Øvrighed. Den Regel gjælder endnu, at naar Forældre eller Værge uden skjellig Grund nægter Samtykke til et mindreaarigt**) Barns Ægteskab, saa kan vedkommende appellere til Øvrigheden. Alt tidligere var, som sagt, Kvindens Ja gjort til Betingelse for Ægteskab.

Samfundsdviklingen løsnede imidlertid mere og mere Blodsbaandets Betydning, og Retsvirkningerne bleve færre. Slægtens *Ret* til at *tvinge* Pigen til Ægteskab var bortfalden. Længere holdt sig »Giftemandsretten« som en *særegen* Slægtskabsret, ændret saaledes, at Giftemanden som Repræsentant for Slægten var den, til hvem Bejleren havde at henvende sig.

---

*) Stemann, den eneste af vore Retshistorikere, der berører Spørgsmaalet om Moderens Medraadighed over Datterens Ægteskab, udtaler, at Kjøbenhavns Stadsret af 1294 synes at forudsætte, at foruden Faderens ogsaa Moderens Samtykke krævedes til Datterens Ægteskab. Dette beror imidlertid paa en Misforstaaelse af Stadsrettens Text, der lyder saaledes: item si filia alicujus contra voluntatem patris maritatur nihil percipiet de patrimonio et matrimonio ipsis viventibus „Ligesaa, saafremt Pigen ægter nogen imod Faderens Vilje skal hun intet faa af sin fædrene og mødrene Arv, saalænge Forældrene leve,"

**) Mindreaarigheds-Alderen er fra 18 til 25 Aar.